

bo tu izrečena tudi slov. kat. delavskemu društvu v Žalcu za prireditev shoda na Paki!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar pridejo prih. nedeljo na Gornje Štajarsko na lov. — Danes je v državnem zboru finančni minister predložil državni proračun za prih. leto. — V soboto večer je bil velik shod krščanskih dunajskih učiteljev, ki obsojajo rogoviljenje svojih socijaldemokratskih tovarišev.

Češko. V torek je bil v Pragi shod čeških zaupnih mož, ki so odobrili dosedanje politiko mladočeško. — V Moravski Ostrovi pa je bil shod poljskih in čeških zaupnikov iz Šlezije, ki so sklenili, da hočejo v narodnih rečeh skupno delovati.

Štajarsko. Krščanski »bauernbund«, ki je do zdaj večinoma rogovilil po Srednjem Štajarskem, je te dni priredil par shodov na Gornjem Štajarskem, da se ondi zbere liberalne ostanke med kmečkim ljudstvom.

Koroško. Katol. politično in gospodarsko društvo za Slovence priredi prih. nedeljo shod ob Šmarjeti v Rožu. — Umrli je vrli slov. prost Jan. Marinič v Dobrli vasi. — Spomenik Schmidt-Zabierowa ob humberski cesti je nekdo poškodoval.

Kranjsko. Deželno gledališče začne predstave z nemško igro. Ali so Nemci gospodje na Kranjskem? — Zemeljske ostanke Kopitarjeve prepeljejo v Ljubljano dne 12. oktobra. — Pravila katol. del. društva v Jesenicah so že potrjena.

Primorsko. Kako skrajno krivični da so Lahoni nasproti Slovincem, so pokazale volitve v delegacijo. — Društvi »Sloga« in »Šolski dom« v Gorici naj bi vsak premožen Slovenec podpiral, ker se toliko trudita za pravo vzgojo slov. dece.

Hrvaško. Krvava rabuka je bila v Slušnici in v Sjeničaku. V Slušnici je punt nastal zaradi zastave; ljudstvo ne mara ne ogerske, ne srbske ali hrvaške, ampak samo cesarsko. Žandarji so ubili dva Hrvata. V Sjeničaku pa je ljudstvo ubilo tri uradnike v prepiru za neko šumo. In vso to kri imajo na vesti Madjari.

Ogersko. Oni dan je z Dunaja došel v Budapešto rumunski kralj, da obišče našega cesarja. Govori se, da se Rumunska pridruži trozvezi. — V ponedeljek se je zopet sešel državni zbor. Ogri srčno želé, naj se sedanja avstro-ogerska pogodba kar podaljša za dve leti.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče spisujejo zdaj novo encikliko ali okrožno pismo o najsvetejšem oltarskem zakramentu. Pravijo, da bo to njihova poslednja okrožnica. Daj Bog, da še ne!

Francosko. Parlament ali državni zbor se otvori dne 19. okt. Sicer se pa radikaleci in socijalisti že pripravljajo na nove volitve s tem, da grozno hujskajo zoper papeža in duhovščino.

Angleško. Stari Gladstone, ta mogočni prijatelj vseh stiskanih narodov, je sila nevoljen na mirovno pogodbo med Turčijo in Grško. Turčija, kjer so lani 100 tisoč krščanskih Armencev pobili, je zdaj močnejša, ko po krimski vojski.

Rusko. Car je veliko krivico odpravil, namreč to, da zanaprej katoliški ali protestantski učenci ne bodo več hodili k pravoslavni službi božji. — Vremski, guverner v Turkostanu, je izdal ostro naredbo proti trpinčenju vojakov.

Grško. Nezačudljivo hujskajo ljudstvo, naj se

rajši zopet Turčiji napove vojska, kakor da se sprejme mirovna pogodba s Turško. Državni zbor bode pa gotovo to pogodbo potrdil. Nato pa bržčas odstopi Rallisovo ministerstvo.

Špansko. Kraljica se te dni vrne iz San Sebastiana v glavno mesto Madrid. — Na Kubi je dozdal zbolelo že 40 tisoč vojakov, katerih so mnogo poslali domov.

Severna Amerika. Iz Novega Jorka se poroča: Povodom prepira med strajkajočimi delavci različnih jezikov se je vnel velik poboj. Devet delavcev je bilo smrtno ranjenih, 18 pa lahko.

Za poduk in kratek čas.

Popotna pisma iz Bosne.

V Serajevu, avg. 1897.

(Dalje.)

Predragi!

Serajevo, glavno mesto Bosne — ki šteje blizu 30.000 prebivalcev, nad polovico mohamedanov in do 3000 židov, večinoma španskih — sedež katoliškega nadškofa, pravoslavne metropolita, obdajajo od treh strani visoki hribi, nekda obrasteni, sedaj pa goli, da se ne morejo na njih vzdrževati ljudje sumljivega značaja. Le od ene strani, od Serajevskega polja, od zahoda je mesto odprto; od te strani so udrli tudi l. 1878. vanj avstrijski vojaki, in velik kamenit križ še zdaj kaže kraj, ki je bil najbolj pomočen s krvjo kristjanov. Mesto je že precej zgubilo svoj turški značaj — res mnogo je še nizkih, umazanih, zastarelih turških kočic, pa tu in tam se že dvigujejo lepe, mogočne palače, ki bi krasile ravno tako lahko tudi dunajsko mesto.

Od kolodvora, ki je skoro uro oddaljen od središča mestnega, Te popelje električni voz za 10 kr. v mesto. Na desno in levo so majhne hišice; v njih bivajo večinoma kristjani, med tem ko mohamedani bolj na robu hribov stanujejo, raz katerih se ozirajo na mesto, kakor mogočni čuvaji, močno sezidane trdnjave. Te branijo mesto, tako, da bi Turki, ako bi se jim zljubilo enkrat po Serajevu, dobili precej smodnika vohat. Priprosto ljudstvo, posebno mohamedansko je namreč prepričano, da pride Bosna kmalu zopet nazaj pod turško oblast. Kako naivne, otročje nazore imajo ti ljudje! Sultan — tako pravijo — ki je poprej gospodoval čez to deželo, imel je enkrat pri igri »smolo«, ker mu je denarja zmanjkalo (ta nesreča tudi naju včasih doleti posebno proti »zadnjemu«) moral je zastaviti Bosno in Hercegovino s tem, da se mu čez 20 let povrne; med tem se pa imajo po Bosni in Hercegovini zgraditi lepe železne in vožne ceste. To se je sicer zgodilo — pa menda prideš še prej Ti v Bosno, nego Bosna pod turški jarem. Pa pustimo Turke, naj čakajo, midva si pa oglejva med tem Serajevo.

Serajevo deli reka Miljačka v dva dela, ne enako velika. Čez to reko je zgrajenih več mestov, 3 kameniti, 3 železni in ravnokar delajo zopet novega. Večina mesta je na desnem bregu; zato si popotnik tudi najprvo ogleda znamenitosti tega kraja. Ne daleč od kolodvora zagledaš velike vojašnice ali kasarne, v katerih biva do 3000 vojakov, bosanskih in naših; poveljnik jim je sedaj gen. Appel, jako priljubljen in poljuden mož, izgleden vojak, poln milobe. Ravno te dni, ko bivam tukaj, imajo vojaki velike vaje; treba je bilo zgodaj na noč, ker pa ni bilo takoj služabnika tu, da bi generalu osnažil obleko, glej ga, kako stoji star general pri oknu, ter si sam snaži gumbe svoje obleke. Delo ne sramoti nobenega človeka, tudi visokega gospoda ne. Ne daleč od